

1. Статут и предмет на дейност на Дружеството

Биодит АД е дружество, регистрирано в Търговския регистър на 05.01.2016г. Към 31.12.2021г. физическото лице Юлиан Софрониев притежава 72,89% от акциите, а акционерите ЕЙЧ АР КЕПИТАЛ АД – 9,56%, „Невек капитал партньор“ АД – 6,59 %, ИМВЕНЧЪР I КДА – 2,88%, останалата част от капитала на дружеството се притежава от 362 други физически и юридически лица. Седалището и адресът на управление на дружеството е на бул.Климент Охридски № 125. Дружеството се ръководи от изпълнителен директор, който е основен акционер и Съвет на директорите, състоящ се от четири лица, в т.ч. две физически и две юридически лица.

Основната дейност на дружеството е проектиране, производство и продажба на системи за идентификация и контрол на достъпа, базирани на биометрични данни.

На 21.01.2021г. “Биодит” АД придоби статут на публична компания, след като предложи 1 000 000 обикновени акции на пазара за растеж на МСП на БФБ. Листването на компанията беше първото на новия сегмент и се превърна в изключителен успех, като подадените заявки надхвърлиха 2,7 пъти предложените акции.

Всичките 1 000 000 броя акции бяха изкупени от инвеститорите за секунди. В следствие на увеличението на капитала, компанията набра свеж ресурс в размер на 1 000 000 лева, за да продължи експанзивното си развитие

2. База за изготвяне

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). Отчетът е одобрен за издаване от Съвета на директорите на Дружеството на 10.03.2022г.

Информация за значимите счетоводните политики на Дружеството е оповестена в бележка 19.

3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго. Към 31.12.2020г. валутните позиции в отчета за финансовото състояние за преоценени по заключителния курс на БНБ както следва: 1 € = 1,95583лв.; 1 £ = 2,29536;

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки. Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата

финансова година, се съдържа в следните бележки:

- Пояснение 5 Разходи за амортизации;
- Пояснение 6 Признаване на отсрочени данъчни активи: наличие на бъдещи облагасми печалби, срещу които данъчните загуби за пренасяне могат да се използват;
- Пояснение 11 Признаване и оценка на провизии и условни задължения: основни допускания за вероятността и размера на изходящи ресурси.

5. Дълготрайни активи

	Машини и оборудване	Стопански инвентар и други активи	Активи в процес на разработка	Нематериални активи	Наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2020	191	643	128	8 711	397	10 070
Придобити 2020		145	145			290
Придобити по стоп.начин		2				2
Трансфер от сметка в сметка			(145)			(145)
Излезли						
Към 31 декември 2020	191	790	128	8 711	397	10 217
Към 1 януари 2021						
Придобити			154			155
Придобити по стоп.начин						0
Трансфер от сметка в сметка		10	(10)			0
Излезли						
Към 31 декември 2021	191	800	272	8 711	397	10 371
Амортизация						
Към 1 януари 2020	185	88		29	148	450
Амортизация за 2020г.	6	73			82	161
Отписана амортизация						
Към 31 декември 2020	191	161		29	230	611
Към 1 януари 2021	191	161		29	230	611
Амортизация за 2021г.		83			82	165
Отписана амортизация						
Към 31 декември 2021 г.	191	244	-	29	312	776

Балансова стойност

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

Към 31 декември 2020	-	630	128	8 682	167	9 606
Към 31 декември 2021	-	556	272	8 682	85	9 595

През 2021г. е направен трансфер на активи в процес на разработка в сметка опитни образци (показани в текущата таблица в позицията Стопански инвентар и други активи) в размер на 10 х.лв. (2020г. – 145 х.лв.). Дружеството работи с активи в размер на 214 х.лв., които са напълно амортизирани. През 2021 г. са увеличени активите в процес на разработка в размер на 144 х.лв.

Най-голям относителен дял от нетекущите активи заемат нематериалните активи с балансова стойност в размер на 8 682 х.лв. и в двете представени години. “Биодит” АД все още е единствената компания в света, използваща в своите решения технология за безжичен пренос на биометрични данни, притежавайки правата върху интелектуалната собственост /Wireless Biometric Locking System – WBLS/. Този нематериален актив по решение на ръководството е неамортизируем и като такъв се тества всяка година за обезценка. За 2021 г. не се налага обезценка на актива, тъй като тепърва се разгръща потенциала на този уникален актив, на база на който се разработват нови и усъвършенстват създадени продукти от дружеството. За останалите нетекущи материални активи също няма индикации за обезценка.

Считано от 01.01.2019 г. влиза в сила нов МСФО 16 *Лизинг*, като основно разликата с предходния МСС 17 *Лизинг* е в начина на отчитане на оперативния лизинг при лизингополучателя. Съгласно новия стандарт, наетите активи се отчитат като дълготраен актив от съответната група под наименованието „Нает/и актив/и“ срещу отчитане на пасив, оценен по настояща стойност на дължимите бъдещи лизингови вноски. Дисконтовият процент е този по договора на Лизингодателя, а ако той не е известен се използва лихвен процент, ползван от Лизингополучателя, или пазарен такъв. Лихвените разходи се отчитат като финансови разходи под наименованието „Разходи за лихви на нает/и актив/и“, а задължението се прибавя към главницата по лизинга. Наетите активи се амортизират за по-краткия срок от: 1) срока на договора, или 2) с амортизационната норма, характерна за групата в която е класифициран този актив. Промяната в новия стандарт засяга Биодит АД по отношение на наета сграда, в която се помещава офисът на Дружеството, както и наети транспортни средства на оперативен лизинг. Видно от справка, през 2022 г. ще приключат договорите за оперативен лизинг – за 2021 г. балансовата стойност на задълженията към лизингодателите е 85 х.лв. (2020 г. – 167 х.лв.).

6. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъчни активи се дължат на следните позиции:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Амортизации	11	10
Провизии за отпуски	2	1
Икономия от данък върху данъчна загуба	286	269
Отписани разчети	2	2
Разходи по заеми	2	2
Ефект от МСФО 16	(1)	(1)
Отсрочени данъчни активи	302	283

Предвид естеството на бизнеса – стартираща компания, разработваща иновативни продукти, най-голям относителен дял в отсрочените данъчни активи заема икономията от корпоративен данък (286 х.лв., или 95% от всичките данъчни активи). През 2021 г. загубата беше увеличена с 47 х.лв. (данъчен ефект 4,7 х.лв.), представляваща обратно проявление на загубата от 2016 г. поради изтичащия давностен срок от 5 години. Единствения данъчен пасив от 1 х.лв. е ефект от прилагането на МСФО 16 Лизинг, който ще се прояви обратно през 2022 г. с изтичане срока на оперативния лизинг на наетите активи.

7. Материални запаси

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Материали	381	311
Продукция	166	240
Незавършено производство	289	289
Стоки	24	-
Материални запаси	860	840

Ръководството е на мнение, че стойността на материалните запаси е близка до справедливата стойност и през 2021 г. не е правена обезценка на същите. Увеличението на материалните запаси през 2021 г. основно е за сметка на материалите, предвид обема на сключените договори, стартиращи от м. януари 2022 г. През 2021 г. е бракувана продукцията в размер на 5 х.лв.

8. Вземания – нетекущи и текущи

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
8.1 Нетекущи		
Отложени разходи за постигане на договори	34	-
8.2 Текущи вземания		
Търговски вземания	154	43
ДДС за възстановяване	-	3
Вземания по предоставени гаранции	22	22
Предплатени разходи	11	-
Отложени разходи за постигане на договори	8	-
Вземания общо	229	68

През 2021г. са подписани клиентски договори с хотелите Маджестик, Еврика, Империял, Адмирал, Амистат – Испания, както и с една от големите бизнес сгради в София – Мега парк. Общата стойност на тези договори е 1 074 хил.лв. Същите стартират през 2022 г. и са със срок от 5 години, т.е. отложените разходи ще бъдат амортизирани за срока на действие на договорите. Дружеството прилага изискванията на МСФО 15 *Договори с клиенти*, с което отлага разходите в размер на 42 х.лв., направени за постигането на договорите през 2021 г., в т.ч. нетекущи – 34 х.лв. и текущи – 8 х.лв.

През 2021 г. не са обезценявани вземания. Нарастването на търговските вземания е за сметка на авансово преведени суми към доставчици от Хонг Конг за електроника – 46 х.лв. и направени продажби през м. декември 2021 г. за около 60 х.лв.

9. Парични средства

Паричните наличности са както следва:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Парични средства в брой в левове	9	7
Парични средства в брой във валута	13	13
Разплащателни сметки в лева	490	3
Разплащателни сметки във валута	13	-
Пари и парични еквиваленти	525	23

Движението на паричните средства е показано в отчета за паричните потоци. През 2021 г. се увеличи регистрирания капитал с 1 млн.лв, в резултат на което увеличението на паричните средства е с 502 х.лв. основно от финансова дейност.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи на дружеството към датата на баланса, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет и парични потоци. Таблицата е изготвена на база недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането е станало изискуемо.

31 Декември 2021	1-3 м.	3-12 м.	Без матуритет	1-5 г.	Общо:
Финансови активи					
Търговски вземания и заеми и други	99	74	-	56	229
Парични средства	-	-	525	-	525
Общо финансови активи	99	74	525	56	754

10. Собствен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството е 13 820 583 лв., разпределен в 13 820 583 броя поименни акции с номинал 1 лев, изцяло внесен. Структурата на собствения капитал към 31.12.2021г. е следната:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Акционерен капитал	13 821	12 821
Резерв от емисия на акции	308	308
Натрупани загуби от минали години	(2 869)	(2 616)
Загуба за текущата година	(268)	(253)
Собствен капитал общо:	10 992	10 260

На 21.01.2021г. “Биодит” АД придоби статут на публична компания, след като предложи 1 000 000 обикновенни акции на пазара за растеж на МСП на БФБ. Увеличението се регистрира на 18.02.2021 г. Среднопретегленият брой акции в обръщение за годината е в размер на 13 653 916, а счетоводната загуба за акция е 0,02 лв. (2020 г. – 0,02 лв.)

11. Нетекущи и текущи пасиви

Пасивите са представени от:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Нетекущи		
Получен кредит от БАКБ	-	49
Задължения по оперативен лизинг	29	58
Получен кредит от свързани лица	-	113
Провизия за отпуски	16	7
Провизия за гаранционни ремонти	3	2
Нетекущи задължения	48	229
Текущи		
Получен кредит от БАКБ –текуща част	103	73
Задължения по операт. Лизинг – текуща част	42	82
Получен кредит от свързани лица – тек.част	228	123
Задължения към доставчици	68	15
Задължения към персонала	21	29
Задължения към бюджета	9	9
Текущи задължения	471	331

Матуритетна структура

В хиляди лева	Балансо- ва стойност	Договорни парични потоци	До 6	6-12	1-2	2-3
			месеца	месеца	години	години
Не-деривативни финансови задължения						
Банков кредит	103	(103)		(103)		
Кредит от свързани лица	228	(228)			(228)	
Задължения по оперативен лизинг	71	(71)		(42)	(29)	
Задължения към доставчици	68	(68)	(68)			
Задължения към персонала	37	(37)	(21)	(16)		
Задължения към бюджета	9	(9)	(9)			
Други задължения	3	(3)		(3)		
	519	(519)	(98)	(164)	(257)	

През 2019 година Дружеството получи кредит от Българо-американска кредитна банка АД в размер на 150 000лв, с падеж до 20.1.2021г., който съгласно Анекс от 21.01.2021 г. се продължи до

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

м.септември 2022 г. През 2019 година Биодит сключва договор с Българо-американска кредитна банка АД за револвираща кредитна линия на стойност 250 000лв, която към края на 2021г е със салдо 57хил.лв. Сроакът на кредитната линия изтича през август 2022г.

Фирменият кредит е от свързано лице - Джей Ай Кей ЕООД в размер на 220 хил. лв. главница и лихви в размер на 8 х.лв., с падеж до 31.12.2022г.

Лихвите по кредити са в диапазона 5,6 – 6% на годишна база. Средствата са предназначени за рефинансиране на оборотни средства. Получените кредити от свързано лице не са обезпечени. Вземанията на БАКБ АД са обезпечени и са оповестени в т. „условни пасиви“.

Условни пасиви

За обезпечаване на задълженията към Българо-американска кредитна банка АД са учредени в полза на банката особени залози на полезен модел „Биометричен имобилайзер за автомобили, основан на пръстов отпечатък" и полезен модел „ Биометрична система за безжичко отдалечено администриране на права на достъп", както и вземания по продажби във валута от испански клиенти и в левове . Общият размер на обезпеченията гарантира вземанията на БАКБ АД.

12. Нетни приходи от продажби

Нетните приходи са :

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Приходи от продажба на продукцията	200	62
Приходи от предоставяне на услуги	56	68
	<u>256</u>	<u>130</u>

13. Други приходи

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Префактуриране на наем	13	-
Префактуриране на режимни	1	1
Приходи от продажба на материали	9	10
Продажба на бракувани материали и продукти	13	-
Други	1	11
	<u>37</u>	<u>22</u>

14. Разходи по икономически елементи

Разходите по икономически елементи са представени по-долу:

	2021 ‘000 лв.	2020 ‘000 лв.
Разходи за материали		
Вложени в производството	(14)	(12)
Активи под праг на същественост	(1)	-
Канцеларски материали	(2)	(12)
Работни материали	(16)	-
Гориво и рекламни материали	(15)	(7)
	(48)	(31)
Разходи за външни услуги		
Маркетинг, реклама, изложения	(3)	(4)
Правни консултации, одит и др.	(38)	(15)
Застраховки и комуникац. услуги	(14)	(16)
Хонорари	(1)	-
Комисионни	(1)	(1)
Режийни разходи	(9)	(9)
Абонаменти	(14)	(8)
Монатажи подизпълнители	(13)	-
Други външни услуги	(24)	(22)
	(117)	(75)
Разходи за възнаграждения и осигуровки		
Възнаграждения на СД	(-)	(16)
Възнаграждения по трудови договори	(78)	(85)
Разходи за осигуровки	(16)	(18)
	(94)	(119)
Разходи за амортизация	(165)	(161)
Други разходи		
Разходи за командировки	(7)	(4)
Разходи за гаранционни ремонти	(5)	-
Отписани вземания	(4)	-
Разходи за данъци и такси	(3)	(5)
Представителни разходи	(2)	(6)
	(21)	(15)
Общо разходи по икономически елементи	(445)	(401)

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

Списъчният състав на персонала към 31.12.2021г е 7 човека. /без ДУК/

15. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи са разходи за:

	2021	2020
	'000 лв.	'000 лв.
Лихви по кредити, в т.ч.	(34)	(20)
Лихви по лизинг на наети активи	(11)	(8)
Курсови разлики	(2)	(1)
Банкови такси и комисионни	(6)	(6)
	<u>(42)</u>	<u>(27)</u>

За 2021г.няма получени финансови приходи.

16. Сделки със свързани лица

	2021	2020
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от сделки със свързани лица		
Бранд Инс ЕООД – префактуриране на наем и режийни разходи	-	-
Джей Ай Кей ЕООД – префактуриране на наем и режийни разходи	8	1
Бранд АМС ЕООД – префактуриране на наем и режийни разходи	6	-
Джей Ей Кей Диджитал Сървисиз ЕООД – префактуриране на наем и режийни разходи	1	-
Бранд АМС ЕООД – абонамент работно време	1	-
Бранд Инс ЕООД – абонамент работно време	1	-
Джей Ай Кей ЕООД – абонамент работно време	1	-
Джей Ей Кей Диджитал Сървисиз ЕООД – абонамент работно време	1	-
Разходи от сделки със свързани лица		
Джей Ей Кей ЕООД за лихви по получен заем	(16)	(7)
Алекс Софрониев – поддръжка на сайт	(3)	-
Задължения по сделки със свързани лица		
Получен кредит от Джей Ай Кей ЕООД - главница	220	228
Получен кредит от Джей Ай Кей ЕООД – лихви	8	8

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

17. Финансов резултат

Финансовият резултат на Дружеството за 2021г. е загуба в размер на 268 х.лв. след ефекта от данъчни временни разлики. Дружеството не подлежи на облагане с корпоративен данък след данъчно преобразуване. То е признало отложен данъчен актив за реализираните загуби, защото има увереност, че ще реализира достатъчно печалби в рамките на следващите пет финансови години, за да реализира икономия за данък.

18. Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на принципа на действащо предприятие, който допуска че Дружеството ще може да изпълни задължителните условия за изплащане на банковите заеми, както и да реализира бъдещи печалби (бел.17).

Ръководството смята, че е нормално дружеството да реализира загуба в първите години от учредяването си, поради обстоятелството, че: 1) предвид естеството на дейността (създаване на високо технологични продукти), значителна част от привлечения ресурс се използва за възнаграждение на високо квалифициран персонал; 2) бизнесът няма аналог в България, а в световен мащаб са няколко фирми и в този смисъл разходите за представяне и популяризиране на продуктите на Биодит АД са значителни. Ръководството на Биодит АД е на мнение, че акционерите ще застанат при необходимост зад дружеството и ще го подкрепят с допълнителни вноски. То е уверено в бъдещото водещо място на дружеството по отношение на пазарния дял при продажбата на биометрични устройства за контрол на достъп.

19. Събития след датата на баланса

Няма настъпили коригиращи събития след датата на съставяне на баланса.

20. Значими счетоводни политики на Биодит АД

Годишният финансов отчет за периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г., е изготвен съгласно изискванията на приложимите стандарти при спазване на следните принципи:

- ✓ действащо предприятие, т.е дружеството е способно да продължи своята дейност;
- ✓ текущо начисляване, т.е. приходите се признават към момента на възникването им, а не при плащането, а разходите се начисляват при възникването им, съответно се признават спазвайки принципа на съпоставимост с приходите;
- ✓ последователност на представянето, т.е. представянето и класификацията на статиите във финансовия отчет се запазва и през следващите периоди;
- ✓ същественост на информацията, т.е. всяка съществена статия се представя отделно във финансовия отчет;

- ✓ компенсиране на позиции само ако е разрешено със стандарт или представянето на информацията е по – ясно и разбираемо ;
- ✓ сравнителна информация се оповестява за предходен отчетен период.

Управление на риска

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от определени области на финансовите пазари за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства, правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството. По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството осъществява своите сделки основно на вътрешния и европейския пазар. То не е изложено на значителен валутен риск, защото почти всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и евро, а последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

Дружеството осъществява основните си доставки в лева. Продажбите на услуги се осъществяват също в лева или легова равностойност на еврото. Дружеството не хеджира валутните си вземания и задължения.

б. Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент може да причини финансова загуба на другата страна, като не успее да изплати задължението си.

Финансовите активи на дружеството са концентрирани в две групи: парични средства (в брой и по банкови сметки) и вземания и кредити. Предвид обстоятелството, че задълженията по кредита ще бъдат трансформирани в капитал, този риск не се отнася за дружеството като платец.

в. Ликвиден риск

Рискът, при който предприятието среща трудности да спазва задълженията по отношение на финансовите пасиви, уреждани с наличности или с друг финансов актив.

Ръководството провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност на финансиране на стопанската си дейност. Дружеството ползва и привлечени кредитни ресурси, като лихвите по търговски кредити са договорени да бъдат платени в края на периода заедно с главницата. За да контролира риска дружеството следи за плащане на нововъзникналите задължения.

Ръководството осъществява наблюдение и контрол върху фактическите и прогнозните парични потоци по периоди напред и подържане на равновесие между матурирещите граници на активите и пасивите на дружеството. Текущо матурирещият и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Пари и парични еквиваленти

Дружеството разполага с пари, но не и с парични еквиваленти (финансови активи в оборотен портфейл) към 31 декември 2021 г. паричните средства се намират в банкови институции – 96% и едва 4% в брой. Рискът е диверсифициран като средствата са вложени в различни банки.

Материални запаси (МЗ)

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „първа входяща-първа изходяща стойност“. В случая на произведена продукция и незавършено производство, себестойността включва подходящ дял от общопроизводствените разходи, базиран на нормалния оперативен капацитет. Стоково материалните запаси (СМЗ) при тяхното придобиване се оценяват по цена на придобиване и себестойност (продукция). При покупка на СМЗ цената на придобиване се формира от покупната цена, вносни мита, такси, разходи по доставка и други разходи, които допринасят за привеждането им във вид готов за използване, разходи направени във връзка с довеждането на СМЗ до мястото на ползването им в необходимото състояние.

Готовата продукция се оценява по себестойност. Всеки продукт има разработена продуктова карта за необходимото количество вложени материали, труд, амортизации и други разходи, калкулирани в себестойността.

МЗ отчитат се структурират по следния начин :

- а) *Материали* – необходими компоненти при асемблирането на биометрични устройства за контрол на достъп;
- б) *Стоки* – за препродажба в същия или преработен вид;
- в) *Продукция* – различни видове устройства за контрол на достъп;
- г) *Незавършено производство* – определя се към 31.12. на съответната година на база инвентаризация на незавършените продукти.

Имоти, машини, съоръжения

Първоначалната оценка на дълготрайните материални активи (ДМА) е по цена на придобиване, а оценката след първоначалното признаване – по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и загуба от обезценка. Възприета честота на обезценка – към срока на изготвяне на годишния финансов отчет, при условие, че съществува индикация за обезценка. Праг на същественост на ДМА – 700 лева.

Амортизацията на нетекущите амортизируеми активи е линейна, като полезният икономически живот в години е следния:

Категория на актива	Счетоводна годишна амортизационна норма	Полезин живот живот на активите в години
Съоръжения	4 %	25
Машини,оборудване	30 %	3 год. 3 мес.
Компютърна техника	50 %	2 години
Полезни образци	10%	10 години
Обзавеждане и др.ДМА	15 %	7 год.
Автомобили	25 %	4 години

Начисляването на амортизацията започва от месеца следващ месеца на въвеждане на активите в употреба.

Начислените амортизации се отчитат като коректив за срока на ползване на актива на база линеен метод.

Последващи разходи, направени във връзка с нетекущите активи се капитализират в стойността, ако допринасят за увеличаване на изгодата от актива за повече от един отчетен период. В противен случай направените разходи се отчитат като текущи.

Към края на всеки отчетен период нетекущите материални и нематериални активи се тестват за обезценка.

Нематериални активи

Признаване и оценка

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани нематериални активи (клиентски листи, търговски марки, софтуерни

решения и пр.) се признават като разход в момента на тяхното възникване.

През 2019г. „Биодит“ АД придоби „Биометрична система за безжично отдалечено администриране на права на достъп“ (полезен модел). Този нематериален актив няма да бъде амортизиран, защото на практика има неограничен полезен живот съгласно МСС 38 Нематериални активи, поради обстоятелството че тази система описва начина, по който се създава основен продукт. Същият ще бъде тестван във времето за евентуална обезценка. Нематериалния актив остава такъв до момента, до който носи изгода на дружеството, съгласно МСС 38 Нематериални активи.

Полезният модел е в процедура на патентоване, която следва да приключи до 2020г. След това същият е защитен за двадесет години, като всяка година се плаща такса за поддръжка към Патентно ведомство.

Очакваните срокове на полезен живот на останалите нематериални активи са както следва:

• софтуер	2 – 5 години
• опитни образци	10 години
• други	4 – 5 години

Приходи

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване плащане. Приходите от продажба на продукцията и стоки се признават при наличие на следните принципни условия:

- когато е вероятно предприятието да има икономическа изгода свързана със сделката;
- когато сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- когато направените разходи / или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката / могат да бъдат надеждно измерени;
- приходите от всяка сделка се признават едновременно с отчитането на извършените разходи за нея, спазвайки принципа на съпоставимост между приходите и разходите.

Приходът свързан със сделка по предоставяне на услуги, се признава, когато резултатът може надеждно да се оцени.

Дружеството прилага изискванията на МСФО 15 – Приходи от договори с клиенти:

Разходи по договора

Допълнителни разходи за постигане на договор

Предприятието признава като актив допълнителните разходи за постигането на договор с клиент, ако предприятието очаква да си възстанови тези разходи.

Допълнителните разходи за постигането на договор са разходите, които дадено предприятие понася за постигането на договор с клиент, които то не би понесло, ако договорот не беше факт (например комисиона за продажба).

Разходи за постигане на договор, които биха били понесени независимо дали договорот е бил сключен, се признават като разход в момента на тяхното възникване, освен в случаите, когато те са изрично начислени на клиента, независимо от това дали договорот е сключен.

Като практическа целесъобразна мярка, предприятието може да признае допълнителните разходи за постигане на договор като текущ разход, ако срокът на договора е сключен за една година, т.е. разходи за постигане на договор се капитализират и признават като актив само в случаите когато продължителността на договора е за повече от един отчетен период. Във всички останали случаи разходите се признават текущо, за да бъдат съпоставими с приходите.

Разходи за изпълнение на договор

Ако разходите, направени при изпълнението на договор с клиент, не попадат в обхвата на друг стандарт (например МСС 2 Материални запаси, МСС 16 Имоти, машини, съоръжения или МСС 38 Нематериални активи), предприятието признава актив от разходите, направени за изпълнение на договор, само ако тези разходи отговарят на всеки един от следните критерии:

- а) разходите се отнасят пряко към даден договор или към очакван договор, който предприятието може да идентифицира конкретно (например разходи, свързани с услуги, които се предоставят при подновяване на съществуващ договор или разходи по проектирането на актив, който да бъде прехвърлен по силата на договор, който все още не е одобрен);
- б) разходите създават или подобряват ресурсите на предприятието, които ще бъдат използвани за удовлетворяване в бъдеще (или за продължаване на удовлетворяването) на задължения за изпълнение; както и
- в) очаква се разходите да бъдат възстановени.

За разходи, направени при изпълнението на договор с клиент, които попадат в обхвата на друг стандарт, предприятието отчита тези разходи в съответствие с тези други стандарти.

Разходите, които се отнасят пряко към договор (или конкретен очакван договор), обхващат следното:

- а) преки разходи за труд (например заплати и възнаграждения на служителите, които предоставят обещаните услуги пряко на клиента);
- б) преки разходи за материали (например консумативи, които се използват при предоставяне на обещаните услуги на клиента);

в) (изм. - Регламент (ЕО) № 2017/1986, ОВ L 291, 09/11/2017) разпределяне на разходи, които са пряко свързани с договора или с дейности по договора (например разходи за управление и контрол на договора, застраховане и амортизация на инструменти, оборудване и активи с право на ползване, използвани при изпълнението на договора);

г) разходи, които се начисляват изрично на клиента съгласно договора; както и

д) други разходи, които са направени само защото предприятието е сключило договора (например плащания на подизпълнители).

Предприятието признава следните разходи в момента, в който са направени:

а) общи и административни разходи (освен когато те са изрично начислени на клиента съгласно договора, в който случай предприятието прави оценка на тези разходи);

б) разходи за бракувани материали, труд или други ресурси за изпълнение на договора, които не са били отразени в цената на договора;

в) разходи, които са свързани с удовлетворени задължения за изпълнение (или частично удовлетворени задължения за изпълнение) в договора (т.е. разходи, които се отнасят за минали периоди); както и

г) разходи, за които дадено предприятие не може да разграничи дали разходите са свързани с неудовлетворени задължения за изпълнение, или с удовлетворени задължения за изпълнение (или частично удовлетворени задължения за изпълнение).

Амортизация и обезценка

Актив, признат в резултат на капитализирани разходи се амортизира на систематична база, която съответства на прехвърлянето към клиента на стоките или услугите, за които се отнася активът. Активът може да се отнася до стоки или услуги, които се прехвърлят съгласно конкретен очакван договор .

Предприятието актуализира амортизацията, за да отрази значителна промяна в очакванията на предприятието относно срока, в който стоките или услугите, за които се отнася активът, ще бъдат прехвърлени на клиента. Такава промяна се отчита като промяна в приблизителната счетоводна оценка в съответствие с *МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки*.

Предприятието признава загуба от обезценка в печалбата или загубата до степента, в която балансовата стойност на такъв актив превишава:

- а) остатъчният размер на възнаграждението, което предприятието очаква да получи в замяна на стоките или услугите, за които се отнася активът; намален с
- б) разходите, които са пряко свързани с предоставянето на тези стоки или услуги и които не са били признати като разходи .

Предприятието представя договора в отчета за финансовото състояние като актив по договор или пасив по договор в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Предприятието представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане.

Доходи на наети лица

Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по плановете с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

Ефекти от промени на валутни курсове

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба, се вписват в левове, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на БНБ към датата на сделката; закупената валута се оценява по курса на придобиване; продадената валута – по курса на продажбата. В годишния финансов отчет и в междинните отчети паричните позиции се оценяват по заключителен курс на БНБ. Непаричните валутни позиции – по курса към датата на сделката. Курсовите разлики се отчитат при промяна на валутния курс между датата на сделката и датата на разплащането и към датата на финансовия отчет. Честота на преоценка – на всеки месец и към датата на междинния, респ.годишния финансов отчет.

Финансове инструменти

Финансови инструменти: признаване

Дружеството класифицира финансовите активи в следните категории:

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

- а) финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата,
- б) финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход,
- в) финансови активи, оценявани по амортизирана стойност.

Финансовите пасиви се класифицират като:

- а) оценявани по амортизирана стойност;
- б) оценявани по справедлива стойност в печалбата (загубата).

Финансови активи и финансови пасиви – признаване и отписване

Дружеството първоначално признава финансовите инструменти когато предприятието стане страна по договора. Счетоводното отчитане е на датата на сделката, т.е. датата на търгуване.

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени, или нито прехвърля, нито задържа значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността и не запазва контрол над прехвърления актив. Всяко участие в такъв отписан финансов актив, което е създадено или задържано от Дружеството, се признава като отделен актив или пасив.

Дружеството отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изгълнени, или са отменени, или са изтекли.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби, ако е държан за търгуване или е определен като такъв при първоначално признаване. Пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалбата или загубата при възникване. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, се оценяват по справедлива стойност и всички свързани промени, включително доходи от лихви или от дивиденди, се отчитат в печалбата или загубата.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход или по амортизирана стойност

Тези активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване те се оценяват по амортизирана стойност, по метода на ефективния лихвен процент (дългови инструменти). Лихвата, изчислена по метода на ефективната лихва, валутните разлики и загубите от обезценка се признават в печалбата (загубата).

Печалбата (загубата) от *капиталов инструмент*, оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, се признава също в друг всеобхватен доход. Те не следва да се прехвърлят впоследствие в печалбата (загубата). Предприятието може да прехвърли печалбата или загубата в собствения капитал. Дивидентите от тези инвестиции се признават в печалбата (загубата), освен ако не представляват възстановяване на част от цената на инвестицията.

Пари и парични еквиваленти

В отчета за паричните потоци пари и парични еквиваленти включват банкови овърдрафти, които са платими при поискване и са неразделна част от управлението на паричните наличности на Дружеството.

Финансовите пасиви, след първоначално признаване се отчитат по:

- а) справедлива стойност в печалби и загуби, или
- б) по амортизирана стойност.

Пряко свързаните разходи по сделката на пасиви, отчитани по справедлива стойност се признават в печалбата или загубата при възникване. Печалбата или загубата от финансов пасив, отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби, се признава по следния начин:

- ✓ сумата на промяната в справедливата стойност, която се дължи на промени, свързани с кредитния риск на този пасив, се представя в друг всеобхватен доход; и
- ✓ оставащата сума от промяната в справедливата стойност на пасива се представя в печалбата (загубата).

Другите финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Акционерен капитал - Обикновени акции

Допълнителните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции, нетно от данъчни ефекти, се признават като намаление на собствения капитал.

Финансовите инструменти посочени в баланса са : парични средства, вземания и задължения. Финансовите инструменти се отчитат по себестойност при първоначалното им признаване, която е справедливата стойност на платеното (при актив) или полученото (при пасив) за неговото възмездяване . Вземанията и задълженията са близки до фактурната стойност и когато са текущи се смята, че отговарят на справедливата стойност.

Дружеството не извършва счетоводство на хеджирането.

Обезценка на финансови инструменти

Обезценката на финансовите инструменти на Дружеството зависи от увеличаването на кредитния риск след първоначално признаване. Подходът включва три етапа:

Етап 1:

- Включва финансови инструменти, за които кредитния риск не се е увеличил значително. Признава се коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. Лихвата се начислява върху брутната балансова стойност.

Етап 2:

- Този етап включва инструменти, за които има значително увеличение на кредитния риск след първоначално признаване. Признава се коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента. Лихвата също се начислява върху brutната балансова стойност.

Етап 3:

- Този етап включва финансови инструменти с кредитна обезценка, т.е. има обективни доказателства, че са обезценени. Признава се коректив за загуби в размер, равен на целия срок на инструмента. Лихва се начислява на база коригиран ефективен лихвен процент към амортизираната стойност при първоначално признаване (brutна балансова стойност минус коректив за обезценка).

Очакваните кредитни загуби се определят като среднопретеглена стойност на кредитните загуби, като за тегла служат съответните рискове от настъпване на неизпълнение.

Обезценка на други активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството (различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи) се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има индикации за обезценка. В случай, че съществуват такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

Данъци върху дохода

Промените в стандарта, влезли в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г разясняват отчитането на отсрочени данъчни активи за нереализираните загуби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност. Дружеството няма загуби, реализирани от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху

печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденди.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия, доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдещта облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

Провизии

Провизиите се определят чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Гаранции

Провизиите за гаранции се признават, когато свързаните с тях продукти или услуги са продадени. Провизиите се базират на исторически данни за гаранциите и на претегляне на всички възможни случаи с вероятностите те да се случат.

21. Промени в стандартите и нови стандарти, които все още не са приложени

Бележките на страници 6 до 29 са неразделна част от този финансов отчет. Всички суми са в хил. лв., освен ако не е посочено друго.

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, могат да бъдат по-рано приложени в годишния период, започващ на или след 1 януари 2020 и тяхното последващо прилагане е позволено. Въпреки това, тези промени в МСФО не са били по-рано приложени при изготвянето на този финансов отчет и Дружеството не планира да прилага тези стандарти по-рано.

(а) Изменени стандарти в сила от 01.01.2020 г., приети за приложение в ЕС

Изменения на МСФО 3 – Дефиниция за стопанска дейност

С изменението на МСФО 3 *Бизнес комбинации* се пояснява, че за да се счита за стопанска дейност, интегриран набор от дейности и активи трябва да включва като минимум входящи ресурси и съществен процес, които заедно допринасят в значителна степен за възможността за създаване на резултат. Освен това се пояснява, че стопанската дейност може да съществува, без да включва всички входящи ресурси и процеси, необходими за създаването на резултати. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството, но могат да повлияят в бъдещи периоди, ако Дружеството предприеме някакви бизнес комбинации.

Изменения на МСФО 7, МСФО 9 и МСС 39 – Реформа на базовия лихвен процент

Измененията на МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване*, МСФО 9 *Финансови инструменти* и МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* са резултат от фаза 1 от проекта на СМСС за реформата на базовите лихвени проценти, публикувани от СМСС през септември 2019 г. С тях се предоставят определени облекчения във връзка със замаяната на референтните (базови/бенчмаркови) лихвени проценти, като например EURIBOR, EONIA, LIBOR, и др. под., с алтернативни лихвени проценти по отношение на счетоводното отчитане на хеджирането, така че реформата на лихвените проценти да не доведе до прекратяване на счетоводното отчитане на хеджирането преди посочената дата. Според предоставените облекчения се изисква предприятието да приеме, че лихвеният процент, на който се базират хеджираните парични потоци, не се променя в резултат на реформата на референтните лихвени проценти, следователно предприятието може да продължи да прилага счетоводното отчитане на хеджирането.

Тези изменения не оказват влияние върху финансовия отчет на Дружеството, тъй като то не прилага счетоводно отчитане на хеджирането.

Изменения на МСС 1 и МСС 8 – Дефиниция за същественост

С измененията на МСС 1 *Представяне на финансови отчети* и МСС 8 *Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки* се въвежда нова дефиниция за същественост, която гласи: „информацията е съществена, ако с основание би могло да се очаква пропускането ѝ, неточното ѝ представяне или прикриването ѝ да окаже влияние върху решенията, които основните потребители на финансови отчети с общо предназначение вземат въз основа на тези отчети, съдържащи финансова информация за конкретно отчитащо се предприятие.“ Пояснява

се, че съществеността зависи от естеството или мащаба на информацията, самостоятелно или в комбинация с друга информация, в контекста на финансовия отчет като цяло. Също така са пояснени начините за прикриване на информация във финансовите отчети. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството, нито се очаква да имат някакъв ефект в бъдеще върху Дружеството.

Преработена Концептуална рамка за финансово отчитане

На 29.03.2018 г. СМСС публикува преработена *Концептуалната рамка за финансово отчитане* (трета версия на рамката). Концептуалната рамка не е стандарт и съдържащите се в нея концепции нямат превес над изискванията в стандартите от МСФО. Целта на Концептуалната рамка е да подпомогне СМСС при разработването на стандарти, на съставителите на финансови отчети да разработят последователна счетоводна политика, когато няма приложим стандарт или разяснение по даден въпрос и да помогне на всички страни да разберат и тълкуват МСФО. Преработената концептуална рамка от 2018 г. ще засегне предприятията, които разработват своята счетоводна политика въз основа на рамката. Преработената рамка включва някои нови концепции, актуализирани дефиниции и критерии за признаване на активи и пасиви и изяснява някои важни понятия. Тези изменения не са оказали влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

Концептуалната рамка за финансово отчитане не е стандарт, поради което не подлежи на приемане от Европейската комисия за приложение в ЕС по реда на регламентираните процедури.

Изменения на препратките в МСФО към Концептуалната рамка

Заедно с преработената Концептуална рамка, публикувана през март 2018 г., СМСС публикува и изменения на препратките към Концептуалната рамка в стандартите от МСФО. Документът съдържа изменения на МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР-32. Не всички изменения обаче актуализират препратките и цитирането на рамката, така че да се отнасят за преработената Концептуална рамка. В някои от измененията се посочва към коя версия на рамката е съответната препратка (*Общите положения*, публикувани от КМСС и приети от СМСС през 2001 г., *Концептуалната рамка за финансово отчитане на СМСС от 2010 г.* или новата преработена *Концептуална рамка за финансово отчитане от 2018 г.*) или се посочва, че дефинициите в стандарта не се актуализират съобразно новите дефиниции в преработената Концептуална рамка.

Изменение на МСФО 16 – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19

На 28.05.2020 г. СМСС публикува изменение на МСФО 16 *Лизинг* относно отстъпки по наем, свързани с COVID-19. С изменението се предоставя освобождаване на лизингополучателите от прилагането на насоките в МСФО 16 относно отчитането на изменение на лизинговите договори за отстъпки по наем, възникнали като пряка последица от пандемията от COVID-19.

Като практически целесъобразна мярка лизингополучателят може да избере да не оценява дали отстъпката по наем, свързана с Covid-19 и предоставена от лизингодателя, е изменение на лизинговия договор. Лизингополучател, който направи този избор, отчита всяка промяна в лизинговите плащания, произтичаща от свързана с COVID-19 отстъпка по наем, по същия начин, по който би отчел промяната съгласно МСФО 16, ако промяната не е изменение (модификация) на лизинговия договор. Според СМСС изменението на МСФО 16 следва да се прилага за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.06.2020 г., но според чл. 2 на регламента за прилагането на изменението в ЕС датата на първоначално прилагане е 01.01.2020 г. Това изменение на МСФО 16 не оказва влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

(б) Нови стандарти и изменени стандарти, които влизат в сила от по-късна дата

Изменение на МСФО 4 – Удължаване на срока на прилагане на временното освобождаване от МСФО 9

С изменението на МСФО 4 *Застрахователни договори* се променя фиксираната дата на изтичане на временното освобождаване в МСФО 4 от прилагането на МСФО 9 *Финансови инструменти* (като вместо МСФО 9 прилагат МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*), така че предприятията, които предимно извършват застрахователни дейности, възползвали се от тази възможност, ще прилагат МСФО 9 за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г. заедно с новия МСФО 17 *Застрахователни договори*. Изменението влиза в сила от 01.01.2021 г. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 – Реформа на базовите лихвени проценти - Фаза 2

Измененията се отнасят до въпроси, които могат да засегнат финансовото отчитане след реформата на съществуващите базови лихвени проценти, включително замаяната им с алтернативни базови лихвени проценти. През септември 2019 г. СМСС публикува свързано изменение на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 в резултат на фаза 1 от проекта. Измененията от фаза 2 се прилагат само за промени, изисквани от реформата на лихвените проценти по отношение на финансовите инструменти и счетоводното отчитане на хеджирането. Счетоводното отчитане на хеджирането не следва да се прекратява единствено поради реформата на базовите лихвени проценти.

По отношение на финансови инструменти с плаващ лихвен процент, като практически целесъобразна мярка, се изисква предприятието да прилага пар. Б5.4.5 на МСФО 9, така че промяната в базата за определяне на договорните парични потоци се прилага в перспектива, като се преразглежда ефективният лихвен процент.

С изменението на МСФО 4 *Застрахователни договори* се изисква застрахователите, които прилагат временното освобождаване от МСФО 9, да прилагат изменението на МСФО 9 при отчитане на модификации, пряко изисквани от реформата на лихвените проценти.

МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване* също е променен, като се изискват допълнителни оповестявания, които позволяват на потребителите да разберат естеството и степента на

рисковете, произтичащи от реформата на базовите лихвени проценти, на които е изложено предприятието и как предприятието управлява тези рискове.

Лизингополучателите, като практически целесъобразна мярка, прилагат пар. 42 на МСФО 16 *Лизинг*, отчитайки промяната в базовия лихвен процент по отношение на променливи лизингови плащания като изменение на лизинговия договор. В резултат на това при преоценката на пасива по лизинга лизингопозачателите следва да използват коригиран дисконтов процент, който отразява промяната в референтния лихвен процент.

Измененията на посочените стандарти влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2021 г., като се разрешава по-ранно прилагане. Измененията са приети за приложение в ЕС.

Изменение на МСФО 3 – Препратка към Концептуалната рамка

С изменението на МСФО 3 *Бизнес комбинации* е променена препратката към Концептуалната рамка за финансово отчитане от 2018 г. (вместо към Общите положения за изготвянето и представянето на финансови отчети), без да се променят съществено изискванията в стандарта. Изменението на МСФО 3 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане, ако предприятието също прилага и останалите препратки към Концептуалната рамка, публикувани заедно с новата версия на рамката. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 16 – Постъпления преди предвидената употреба

С изменението на МСС 16 *Имоти машини и съоръжения* се забранява да се приспадат от цената на придобиване на даден имот, машини или съоръжение нетните парични постъпления от продажбата на произведените единици до привеждане на актива до местоположението и състоянието, необходимо, за да може да функционира по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятието признава приходите от продажбата на такива единици и разходите за тяхното производство в печалбата или загубата. Изменението на МСС 16 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 37 – Обременяващи договори — Разходи за изпълнение на договор

С изменението на МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи* се уточнява, че „разходите (цената) за изпълнение“ на договор включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договора, могат да бъдат допълнителни разходи за изпълнението на този договор (например разходи на пряк труд, материали) или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора (например разпределение на разходи за амортизация на актив от имоти, машини и съоръжения, използван за изпълнение на договора).

Изменението на МСС 37 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г.

С тези поредни годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти:

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане – С изменението се позволява на дъщерно дружество, което прилага пар. Г16 (а) от МСФО 1, да оцени кумулативните курсови разлики от преизчисляване, като използва сумите, отчетени от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.

МСФО 9 Финансови инструменти – С изменението се пояснява кои такси да включва предприятието, когато прилага критерия „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценката за отписване на финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието (заемополучателя) и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя от името на другия.

МСФО 16 Лизинг – Направено е изменение на Пример за илюстрация 13, придружаващ МСФО 16, като е премахнат от примера текстът за възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя, за да не се получи евентуално объркване по отношение на третирането на стимулите по лизинга, които могат да възникнат поради начина на илюстриране на стимулите по лизинга в този пример.

МСС 41 Земеделие – С изменението се премахва изискването в пар. 22 на МСС 41 предприятията да изключват данъчните парични потоци при оценяването на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки техниката на настоящата стойност. Така се постига последователно третиране както в МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*.

Измененията на посочените стандарти следва да се прилагат за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г., като се разрешава по-ранно прилагане. Тези изменения все още не са приети за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 1 – Класификация на пасиви като текущи или нетекущи

Изменението на МСС 1 *Представяне на финансови отчети* има за цел да пооптри последователността при прилагане на изискванията, като дава възможност на предприятията да определят дали в отчета за финансовото състояние получените заеми и други пасиви с несигурна дата на уреждане трябва да бъдат класифицирани като текущи (изискуеми или евентуално изискуеми в рамките на една година) или нетекущи. Изменението на МСС 1 следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г. (променена дата, както е посочено по-долу). То все още не е прието за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 1 – Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - отсрочване на датата на влизане в сила

С изменението на МСС 1 *Представяне на финансови отчети* се отсрочва датата на влизане в сила на изменението на стандарта относно класификацията на пасивите като текущи или нетекущи с една година, така че предприятията ще трябва да прилагат изменението за годишни периоди,

започващи на или след 01.01.2023 г. . Изменението влиза в сила веднага. То все още не е прието за приложение в ЕС.

МСФО 17 Застрахователни договори

МСФО 17 *Застрахователни договори* е нов стандарт, който ще замени МСФО 4 *Застрахователни договори*. Новият стандарт изисква застрахователните задължения да се оценяват по текуща стойност на изпълнението и осигурява по-унифициран подход на оценяване и представяне на всички застрахователни договори. Тези изисквания са предназначени за постигане на целта на последователно, основано на принципи счетоводно отчитане на застрахователните договори. МСФО 17 е в сила за периоди, започващи на или след 01.01.2021 г. (променена дата, както е посочено по-долу), като е разрешено по-ранно прилагане, ако се прилагат също и МСФО 15 *Приходи от договори с клиенти* и МСФО 9 *Финансови инструменти*. МСФО 17 все още не е приет за приложение в ЕС.

МСФО 17 не е приложим за дейността на Дружеството.

Изменение на МСФО 17 Застрахователни договори

СМСС публикува изменение на МСФО 17, за да отговори на опасенията и предизвикателствата във връзка с прилагането на стандарта, които бяха установени след публикуването му през 2017 г. С изменението на МСФО 17 се отсрочва датата на първоначално прилагане на МСФО 17 с две години – за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г. Също така се въвеждат редица други промени в МСФО 17.

Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2023 г., като е разрешено по-ранно прилагане. Изменението на МСФО 17 все още не е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или апорт на активи между инвеститора и негово асоциирано или съвместно предприятие

Изменението на МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия* бе публикувано от СМСС на 11.09.2014 г. На 17.12.2015 г. с ново изменение СМСС отсрочи за неопределена дата в бъдеще прилагането на това изменение, докато не приключи изследователският му проект за счетоводното отчитане при метода на собствения капитал. Независимо от това продължава да е разрешено предприятията да прилагат измененията на двата стандарта от по-ранна дата. Измененията не са приети за приложение в ЕС.